

ת"פ 56677/02/23 - מדינת ישראל נגד שמש נאטור

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 56677-02-23 מדינת ישראל נ' נאטור(עציר)

לפני	כבוד השופטת אפרת פינק המאשימה
נגד	מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז מרכז
הנאשם	שמש נאטור באמצעות ב"כ עו"ד שאדי נאטור

גזר דין

מבוא

1. הנאשם הורשע, לפי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות כדלקמן: באישום הראשון - איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, ונשיאה והובלת נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין; באישום השני - איומים.
2. א.א, ב.ב ו-ג.ג הם אחים, והנאשם הוא בן דודם. הם מתגוררים בסמיכות בקלנסווה. לפי המיוחס באישום הראשון, בעקבות סכסוך בין ב.ב ובין הנאשם, במהלך החודשים מאי ויוני 2022, איים הנאשם על ב.ב ועל בת זוגו באמצעות מסרונים באפליקציית ווטסאפ, כי יפגע בהם; ביום 19.7.22, פגש בהם הנאשם בסמוך לביתם ואמר להם "אני אגרש אתכם מפה, אתם לא תישארו פה בשכונה". עוד מיוחס, כי ביום 4.2.23, בשעה 20:30 לערך, הגיע הנאשם סמוך לביתם של א.א, ב.ב ו-ג.ג, כשהוא נושא כלי נשק מאולתר בעל קוטר של 9 מ"מ.
- לפי המיוחס באישום השני, במסגרת חקירה משטרתית שנערכה בעקבות האירועים המתוארים באישום הראשון, נערך עימות בין הנאשם ובין ג.ג, במהלכו פנה הנאשם ל-ג.ג ואמר "אם אני אשלם על זה שלא עשיתי, אז יקרה לו משהו שאני יוצא, הנה מולכם ומולו".
3. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה עונשית.

טיעוני הצדדים

4. בא כוח התביעה טען, שכתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם נפגעו הערכים החברתיים של הגנה על ביטחון הציבור מפני שימוש בנשק למטרות פסולות ופגיעה בחפים מפשע, לצד הגנה על תחושת הביטחון של המתלוננים.

עוד טען כי יש לקחת בחשבון את נסיבות ביצוע העבירות, הכוללות מספר מקרי איומים ונשיאת נשק בסמוך לבית המתלוננים על רקע סכסוך ממושך בין המעורבים. בהמשך אף איים הנאשם על המתלוננים בפני שוטרים, במסגרת החקירה, על מנת ליצור אצל חרדה בגין הגשת התלונה נגד הנאשם.

מכאן טען, כי נוכח נסיבות ביצוע העבירות, הכוללות לצד עבירת הנשק גם שתי עבירות של איומים, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר לתקופה של 30 חודשים ובין מאסר לתקופה של 54 חודשים.

בתוך המתחם טען בא כוח התביעה כי יש לקחת בחשבון את הודאת הנאשם לצד נטילת אחריות ותיקון כתב האישום לקולה. מכאן עתר להטיל על הנאשם עונש המצוי בתחתית המתחם, וכן להטיל עליו מאסר על תנאי וקנס.

5. בא כוח הנאשם טען, לעומת זאת, כי יש לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות הקשורות לביצוע העבירות: כתב האישום תוקן באופן משמעותי, כך שלא מיוחסת לנאשם כל מעורבות באירוע הירי שיוחס מלכתחילה; לפי כתב האישום המתוקן, הנאשם אמנם נשא נשק, אולם סוגו לא ידוע וגם לא יוחסה לו נשיאת תחמושת; רף האיומים באישום הראשון אינו גבוה, ואילו האיום באישום השני נאמר לאחר עימות ומתוך סערת רגשות בשל ייחוס ירי לנאשם. ירי זה הוכחש על ידי הנאשם ובסופו של דבר גם לא נכלל בכתב האישום המתוקן.

לטענתו, הפסיקה הנוהגת מקלה מזו שהציגה התביעה. מכאן עתר לקביעת מתחם ענישה הנע בין מאסר לתקופה של 20 חודשים ובין מאסר לתקופה של 40 חודשים, בגין העבירה של נשיאת נשק. לטענתו, מדובר באירוע אחד, עבירות האיומים אינן צריכות להשליך על קביעת המתחם, וניתן להסתפק בענישה בדמות מאסר מותנה בעניין.

עוד טען כי יש למקם את הנאשם בתחתית המתחם על יסוד מכלול הנסיבות, לרבות: הודאתו של הנאשם וחיסכון בעדויות; היעדר עבר פלילי והסתבכות ראשונה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק; הנאשם עצור לראשונה בחייו; הוא התייתם מאב בגיל צעיר; וההסדר התקבל על דעתם של המתלוננים.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

6. בביצוע העבירות של נשיאת נשק ואיומים, פגע הנאשם בערכים החברתיים של הגנה על שלמות גופו, ביטחונו, ושלוות נפשו של הפרט, וכן פגע בהגנה על הסדר הציבורי ומניעת שימוש אלים בנשק, תוך סיכון חפים מפשע. על רקע סכסוך, איים הנאשם על המתלוננים מספר פעמים - באמצעות מסרונים ובעל פה - במשך כשלושה חודשים, ואף נשא נשק בקרבת ביתם מספר חודשים לאחר מכן. בהמשך, איים על אחד המתלוננים בפני אחיו בתחנת המשטרה, והכל ללא מורא מגורמי אכיפת החוק המצויים במקום.

7. המעשים המתוארים בכתב האישום מהווים חלק מאירוע אחד. ברקע לכלל האירועים המפורטים

עומד סכסוך בין הנאשם ובין המתלוננים, והם מהווים חלק ממסכת פעולות מאיימות שביצע הנאשם כלפיהם. מכאן, שלפי מבחן הקשר ההדוק, מדובר באירוע אחד, שיש לקבוע בעניינו מתחם ענישה יחיד (ע"פ 6894/22 **אסכאפי נ' מדינת ישראל** (15.8.23); ע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.14)). למעשה, הצדדים מסכימים כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד עבור כלל המעשים המיוחסים לנאשם.

8. כידוע, השימוש בנשק באופן בלתי חוקי, הוא תופעה חמורה, שהפכה למכת מדינה. שימוש זה מסכן את שלומו וביטחונו של הציבור ואת הסדר הציבורי. גם עבירות נשק שאינן כוללות שימוש בנשק הן חמורות, נוכח פוטנציאל הנזק. על רקע האמור, בית המשפט העליון שב ומדגיש את מגמת ההחמרה בענישה ביחס לעבירות נשק, על מנת להרתיע מביצוען, תוך הטלת עונשי מאסר לתקופות ארוכות יחסית (ע"פ 5681/23 **חווא נ' מדינת ישראל** (20.12.23); ע"פ 4077/22 **פלוני נ' מדינת ישראל** (28.7.22); ע"פ 579/22 **מדינת ישראל נ' טחאינה** (13.6.22); ע"פ 309/22 **מדינת ישראל נ' ביאדסה** (10.5.22); ע"פ 4207/21 **נורי נ' מדינת ישראל** (28.7.21); ע"פ 5522/20 **חלייחל נ' מדינת ישראל** (24.2.21)). מגמת ההחמרה באה לידי ביטוי גם בתיקון סעיף 144(ז) לחוק העונשין, הקובע כי עונשו של מי שהורשע בעבירות נשק מסוימות לא יפחת מרבע העונש המרבי - משמע, בעבירת נשיאה והובלת נשק כבעניינו, ממאסר לתקופה של 30 חודשים - אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הנאשם נשא נשק בסמוך לבית המתלוננים, על רקע סכסוך ממושך ולאחר שהשמיע אימים כלפיהם. מכאן, שלמרות שהנאשם לא עשה שימוש בנשק, פוטנציאל הנזק כתוצאה ממעשיו הוא רב. עם זאת, כתב האישום המתוקן אינו מפרט את משך הנשיאה וגם שותק בדבר נשיאת תחמושת. מכאן, שיש להניח לזכות הנאשם כי נשיאת והובלת הנשק נמשכה פרק זמן שאינו ארוך וכי לא היה באפשרותו לעשות שימוש בנשק בשל היעדר תחמושת.

9. הנאשם איים, במסגרת המסרונים ששלח, כי יפגע ב-ב.ב ובבת זוגו, ובעל פה אמר להם כי יגרש אותם והם לא יישארו בשכונה. המדובר באיומים ברף חומרה שאינו הגבוה ביותר, אולם גם אותם יש לבחון על רקע הסכסוך בכללותו.

האיומים שהשמיע הנאשם כלפי ג.ג במסגרת החקירה במהלך ביצוע עימות, נוכח התלונה שהוגשה ביחס לאירועים המתוארים באישום הראשון, חמורים יותר, שכן מדובר בהשמעת איום כלפי מתלונן בפני שוטרים, תוך שהנאשם מציין כי הדברים נאמרים "מולכם ומולו", משמע - מול החוקרים, ובכך מפגין היעדר המורא מפני גורמי אכיפת החוק, והכל במטרה להניא את המתלונן ממסירת תלונתו. גם אם, לטענתו, מדובר היה באיום שנועד להניא את ג.ג. מהתלונה בעניין הירי - תלונה, שלא התגבשה לבסוף לעבירה בכתב האישום המתוקן - לא ניתן להתעלם מההקשר.

10. מכאן, שבמכלול הנסיבות, הפגיעה בערכים המוגנים היא ברמה הבינונית.

11. ניתן להתרשם ממדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של נשיאה והובלת נשק ללא אפשרות לעשות בו שימוש מידי, מהפסיקה הבאה:

- ע"פ 5856/22 **סויטאת נ' מדינת ישראל** (21.3.23) - המערער הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של נשיאה והובלת נשק, נשיאה והובלת אביזר נשק, והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, בכך שנסע ברכבו, כשהוא נושא אקדח מסוג FN ובו מחסנית ריקה. בהגיעו למחסום משטרת יצא מהרכב והחל להימלט, תוך שהוא משליך את האקדח. בית המשפט המחוזי הטיל על המערער מאסר לתקופה של 28 חודשים,

וערעורו נדחה;

- ע"פ 4303/22 **אבו גאנם נ' מדינת ישראל** (6.12.22) - המערער הורשע, לפי הודאתו, בעבירה של נשיאה והובלת נשק, בכך שהסליק ברכב אקדח חצי אוטומטי מסוג D.D.G ובו מחסנית ריקה מתאימה. בית המשפט המחוזי הטיל על המערער מאסר לתקופה של 31 חודשים תוך הפעלת מאסר מותנה בחופף, לצד מאסר מותנה וקנס בסכום של 10,000 ₪. ערעורו של הנאשם לבית המשפט העליון - נדחה;

- ע"פ 930/22 **חטיב נ' מדינת ישראל** (31.7.22) - המערער הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של נשיאה והובלת נשק והסתייעות ברכב לביצוע פשע, בכך שנסע ברכב עם אקדח חצי אוטומטי ומחסנית ריקה תואמת. נקבע כי מתחם העונש נע בין מאסר לתקופה של 16 חודשים ובין מאסר לתקופה של 30 חודשים, והוטל על הנאשם מאסר לתקופה של 23 חודשים, מאסר על תנאי, פסילת רישיון וקנס בסכום של 3,000 ₪. ערעורו לבית המשפט העליון - נדחה;

- ע"פ 6383/21 **קריף נ' מדינת ישראל** (13.2.22) - מערער 1 ומערער 3 הורשעו, לפי הודאותיהם, בעבירה של נשיאה והובלת נשק, בכך שנשאו ברכב אקדח הזנקה מוסב, ללא כדורים או מחסנית, כשהאקדח על גופו של מערער 3. נקבע בעניינם של המערערים מתחם עונש הולם הנע בין מאסר לתקופה של 18 חודשים ובין מאסר לתקופה של 36 חודשים, והוטלו עליהם מאסרים לתקופה של 25 חודשים לצד מאסר מותנה. ערעוריהם לבית המשפט העליון - נדחו;

12. הצדדים הפנו לפסיקה נוספת, שנסיבותיה כוללות גם נשיאה של תחמושת, ובחלקה אף נסיבות חמורות נוספות. עם זאת, חלקה רלוונטית לקביעת המתחם הכולל גם עבירות איומים. כך למשל, בע"פ 1788/23 **מסראווה נ' מדינת ישראל** (18.6.23), הוטל על המערער מאסר לתקופה של 20 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 2,000 ₪, בגין נשיאה והובלת אקדח טעון ותחמושת. ערעורו של המערער נדחה; בע"פ 9041/22 **עבד אלפאתאח נ' מדינת ישראל** (13.7.23) הוטל על הנאשם מאסר לתקופה של 20 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 8,000 ₪, בגין נשיאה והובלה של שני כלי נשק, באחד מהם מחסנית המכילה כדורים. ערעורו של המערער נדחה; בת"פ (מחוזי - ת"א) 69945-03-23 **מדינת ישראל נ' מנגדזה** (13.12.23) הוטל על המערער מאסר לתקופה של 45 חודשים, מאסרים על תנאי וקנס בסכום של 5,000 ₪, בגין הגעה עם נשק דרוך למועדון, תוך שנופף בו, התעמת עם אחר, איים על מאבטחים, וניסה לברוח. ערעורו תלוי ועומד (ע"פ 530/24). וראו גם: ת"פ (מחוזי - מרכז) 15710-09-21 **מדינת ישראל נ' סאלח** (3.4.23); בת"פ (מחוזי - מרכז) 12401-05-22 **מדינת ישראל נ' ג'מל** (27.2.23); ת"פ (מחוזי - מרכז) 35431-03-21 **מדינת ישראל נ' אחמד** (28.9.22) ת"פ (מחוזי - מרכז) 12466-10-21 **מדינת ישראל נ' נופל** (19.9.22).

13. מתחם העונש ההולם לעבירת איומים בודדת נע בין מאסר על תנאי ובין מאסר לתקופה של 12 חודשים (רע"פ 2604/22 **מגן נ' מדינת ישראל** (28.4.22); רע"פ 4189/21 **מנסור נ' מדינת ישראל** (15.6.21); רע"פ 3210/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (12.5.19); רע"פ 7413/14 **דוד נ' מדינת ישראל** (17.11.14); רע"פ 4719/13 **צוקרן נ' מדינת ישראל** (20.8.13); רע"פ 1293/08 **קורניק נ' מדינת ישראל** (25.6.08)). יש לשקף מתחם זה, תוך החמרת המתחם הרלוונטי לעבירת הנשק גרידא, נוכח ביצוע שתי עבירות איומים, הכוללות שורה של מעשי איומים, לרבות במסרונים, בפני המתלוננים ובתחנת המשטרה.

14. ככלל, אין מקום לקבוע מתחם ענישה שתחתיתו נמוך מהעונש המינימלי הקבוע בחוק. עם זאת, מצאתי כי ישנם טעמים מיוחדים בענייניו של הנאשם, המצדיקים קביעת תחתית המתחם בסטייה מהעונש המינימלי ביחס לעבירת הנשק המיוחסת לו. נשיאת הנשק נמשכה פרק זמן שאינו ארוך, מדובר בכלי נשק שסוגו אינו ידוע, ולא מיוחסת נשיאת תחמושת. בחלק מהפסיקה שהובאה ניתן להתרשם מהנסיבות בהן הוטלו עונשים נמוכים מעונש המינימום בעבירות שבוצעו אחרי כניסת סעיף 144(ז) לחוק העונשין לתוקף, לרבות במקרה אחד אליו הפנתה התביעה (**עניין גזייל**, לעיל; ע"פ 2880/23 **מדינת ישראל נ' עיסא** (25.4.23) - שם נדונה עבירה של סחר בנשק). למעשה, גם התביעה - בעתירתה למתחם עונש הולם שתחתיתו מאסר לתקופה של 30 חודשים, בגין עבירות הנשק והאיומים גם יחד - מסכימה כי נסיבות עבירת הנשק במקרה זה מצדיקות סטייה מהעונש המינימלי בגין עבירת הנשק כשלעצמה.

15. מכאן, שמתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם, בהתייחסות למכלול הנסיבות הרלוונטיות - ובהן נשיאת נשק ללא אפשרות לעשות בו שימוש מידי, איום על המתלוננים במספר הזדמנויות בעל פה ובמסרונים, ואיום אף בפני גורמי אכיפת החוק - וכן למגמת החמרה בענישה בעבירות נשק ולהנחיית המחוקק בדבר ענישה מזערית, נע בין מאסר לתקופה של 28 חודשים ובין מאסר לתקופה של 42 חודשים, לצד מאסר על תנאי וקנס. יוער, כי ייתכן שהיה מקום לכלול פיצוי במתחם, אלא שהתביעה לא עתרה לכך.

קביעת העונש בתוך המתחם

16. כלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות שיש לשקול בקביעת העונש בתוך המתחם, עומדות לזכותו של הנאשם. הנאשם הודה במיוחס לו, וחסך בכך מזמנו של בית המשפט ובהבאת עדים. כתב האישום תוקן באופן משמעותי במסגרת ההסדר, והמתלוננים אף נתנו את הסכמתם לכך. הנאשם הוא צעיר נעדר עבר פלילי, העצור מזה כשנה לראשונה בחייו, והתייתם מאביו בגיל צעיר.

למעשה, הצדדים מסכימים כי יש לקבוע עונש בתחתית מתחם העונש ההולם.

17. מכאן, שיש להטיל על הנאשם מאסר בתחתית המתחם, לצד מאסר על תנאי וקנס.

סיכום

18. לאור כל האמור, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר לתקופה של 28 חודשים, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם, החל מיום 13.2.23;
- ב. מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים, והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מיום שחרורו לא יעבור כל עבירת נשק;
- ג. מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים, והתנאי הוא שבמשך שנתיים מיום שחרורו לא יעבור כל עבירת אלימות;
- ד. קנס בסכום של 5,000 ₪. את הקנס ישלם ב-5 תשלומים שווים ורצופים, הראשון לא יאוחר מיום 1.4.24, והיתרה עד ל-1 בכל חודש קלנדרי שלאחר מכן.

ניתן היום, כ' אדר א' תשפ"ד, 29 פברואר 2024.

